

umhvørvisstovan

Umhvørvisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning:	
Veiðifelagið Byrsumúli	
Bústaður hjá virki:	
Boks 1265, 110 Tórshavn	
Galdandi fyri virksemi:	
Skjótibreyt	
Matr. nr.:	V-tal:
139e í Sandvíkum	417041
Mál nr.:	Galdandi frá:
20/00541-11	22-07-2020

Argir, hin 12/8- 2020

Suni Petersen, deildarleiðari

Sjurður J. Ferja, umhvørvisviðgeri

Innihaldsyvirlit

1.	Góðkenning og heimildir.....	3
2.	Umsóknin	3
3.	Virksemi og umhvørvisviðurskipti	4
4.	Góðkenningartreytir	5
4.1.	Almennar treytir.....	5
4.2.	Innrætting og rakstur.....	5
4.3.	Goymslur	6
4.4.	Óljóð, ristingar og ljós	6
4.5.	Burturkast	6
4.6.	Rakstrarskrásetingar.....	7
5.	Málsviðgerð.....	7
6.	Kæruvegleiðing	8

1. Góðkenning og heimildir

Henda umhvørvisgóðkenning av skjótibreytini hjá Veiðifelagnum Byrsumúli í Sandvíkum - hereftir Byrsumúli - á matrikul nr. 139e í Hoyvík, er givin við heimild í §§ 26, 29 og 31 og í umhvørvisverndarlógini¹ og §1, nr. 4 í kunngerð² nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Virksemi at reka skjótibreyt eru í bólki K í fylgiskjali til løgtingslóg um umhvørvisvernd. Hetta virksemið er fevnt av kapittul 5 í lógini¹, og skal tí hava umhvørvisgóðkenning.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyribygja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyribygja og avmarka heilsuskaðar og ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Í 5 ár eftir, at góðkenningin er givin, kann Umhvørvisstovan sambært §34, stk. 4 og 5 í lógini¹, broyta góðkenningartreytirnar, um so er, at

- ampar verða av virkseminum, sum ikki kundu síggjast, tá góðkenningin var givin,
- nýggjar upplýsingar eru komnar fram um dálkingar-/skaðáárin og dálkingin elvir til umhvørvislig skaðáárin, ið ikki kundu síggjast frammanundan, tá ið góðkenningin varð givin, ella
- dálkingin í aðrar mátar verður størri enn hon, ið góðkenningin er givin eftir.

Tá ið meira enn 5 ár eru gingin eftir góðkenningina, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í hesi, tá ið tað er umhvørvisliga grundað, ella minni dálkandi útbúnaður er komin fram.

Umhvørvisstovan hevur brúkt norðurlandskar, í høvuðsheitum danskar, vegleiðingar og góðkenningar sum grundarlag til at áseta treytir.

Kunngerð sum annars er galdandi fyri hetta virksemi er kunngerð nr. 147 frá 1995 um burturkast við seinni broytingum.

Umhvørvisgóðkenning er givin við teimum treytum, sum eru lýstar í kap. 4, Góðkenningartreytir. Treytirnar eru settar við støði í umsóknini, tilfari, sum er lagt aftrat, og teimum upplýsingum, sum eru komnar fram undir málsviðgerðini.

Eftirlitið við virkseminum verður útint sambært kap. 7 í lógini.

2. Umsóknin

Umhvørvisstovan fekk hin 12. juni 2020 umsókn um umhvørvisgóðkenning av skjótibreyt hjá Byrsumúla í Sandvíkum.

Byrsumúli hevur síðan 2006 havt umhvørvisgóðkenning til skjótibreytina. Sambært teimum upplýsingum, sum Umhvørvisstovan fekk frá Byrsumúla, er talan um stórt sæð sama virksemi, sum áður hevur verið á staðnum. Hóast sama virksemi verður á staðnum, er ætlanin at gera stórar broytingar av innrætting og rakstri av skjótibreytini, soleiðis at breytin lýkur altjóða krøv og m.a. kann hýsa einum komandi oyggjaleikum í Føroyum.

¹ Løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum,

² Kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Í høvuðsheitum snúgva broytingarnar seg um at hampa um økið, at slætta vøllin, at gera ein vøllgarð millum breytina og fjøruna og at flyta partar av breytini longur niðan frá sjóvarmálanum. Eisini skal ein skeet-breyt gerast afturat, soleiðis at tað verður ein trap-breyt og tvinnar skeet-breytir á staðnum. Nýtt felagshús skal gerast og betri umstøður skulu eisini gerast til áskoðarar.

Við í umsóknini eru tekningar, ið sýna innrætting av skjótibreytini og lendinum kringum. Eisini hevur Umhvørvisstovan vitjað á staðnum, og tosað við umboð fyri Byrsumúla.

3. Virksemi og umhvørvisviðurskipti

Skjótibreytin er staðsett á matrikul nr. 139e í Sandvíkum í Tórshavnar kommunu. Talan er um eitt øki á áleið 22.000 m² í Skarðshaga. Økið er lagt út sum D2, sum sambært byggisamtyktini hjá Tórshavnar kommunu er kannað ítrótti.

Nakað av óljóði kemur frá skjóting. Nærmasti granni er vinnuøkið á Sandvíkarhalla. Nærmasta bústaðarøki er á Hvítanesi og er fjarstøðan til nærmasta sethús er 900 metrar. Umhvørvisstovan er ikki varug við, at larmur frá virkseminum er ein trupulleiki á Hvítanesi. Treytir verða settar til mest loyvda óljóð.

Skotið verður eftir leirdúgvum, sum verða kastaðar við kastimaskinu. Treyt er sett um, at tað ikki skal skjótast við blýggjigjøglum á økinum, og at felagið skal nýta tær mest umhvørvisvinarligu leirdúgvurnar og patrónirnar, sum fáast á marknaðinum.

Breytirnar venda soleiðis, at skotið verður út móti sjónum. Ein vøllgarður, uml. 3 metur høgur verður gjørdur at forða fyri dálking við leivdum av leirdúgvum, patrónhýlkjum og høglskálum frá skjótingini. Net verður eisini sett upp, soleiðis at leirdúgvum verða hildnar aftur.

Treyt verður harafturat sett um, at einki burturkast ella annað frá skjótivirkseminum má enda í fjøruni ella á sjónum. Tískil má felagið leggja skjótingina soleiðis til rættis, at hvørki leirdúgvur, patrónhýlki ella høglskálir kunnu enda í fjøruni ella á sjónum.

Fjórán niðan fyri vøllin verður varðveitt í uppruna líki.

Nakað av burturkasti verður frá virkseminum. Serliga er tað brot av leirdúgvum, patrónhýlki og høglskálir. Hesi kunnu vera til ampa og dálka í umhvørvinum, og tí verður treyt sett um, at tað javnan skal ruddast upp, skrásetast og latast móttakara, sum hevur umhvørvisgóðkenning.

Plastdálking í umhvørvinum er ein stórir trupulleiki, og hava vit ofta sæð plast patrónhýlki og høglskálir liggja og rekast í umhvørvinum í Føroyum, serliga í samband við strandarudding. Í okkara grannalondum verður arbeitt miðvíst við at skifta patrónir við plast høglskálum út við høglskálir gjørdar úr pappi ella øðrum umhvørvisvinarligum tilfari. Treyt verður sett um, at felagið skal fylgja væl við, og skifta plast høglskálir út, um hetta verður gjørt í okkara grannalondum.

Á skjótibreytini kunnu leirdúgvur geva íkast til dálking av moldini. Leirdúgvurnar kunnu vera ein møgulig kelda til dálking við PAH, av tí at hesar innihalda polycykliskar kolbrintir (PAH'ir).

PAH'ir verða sera seint niðurbrotar í bæði jørð, vatni og luft. PAH'ir hava langa uppihaldstíð í mold, tí tær adsorbera til jørðpartiklarnar. Kanningar vísa, at PAH'ir kunnu útvaskast av leirdúgvunum í moldina. Umhvørvisstovan metir, at av tí at PAH innihaldi í leirdúgvunum kann føra til dálking, skulu leirdúgvur og leirdúgvubrot savnast upp og burturbeinast regluliga.

Um summarið er breytin vanliga opin sunnudag og hósdag. Eisini verður skotið aðrar dagar tá venjast skal til kappingar. Umframt hetta eru kappingar á breytini 5-8 ferðir árliga, sum oftast leygardag. Skjótibreytin verður eisini nýtt til vápnatrygdarskeið eins og stuttleikaskjóting ísv. eitt nú starvsfólkadagar. Av tí at virksemi fevnir so víða, kann væntast, at skjóting kann koma fyri allar dagar í vikuni.

Seinastu trý árin hefur ársnýtslan av patrónum verið um 95.000 og ársnýtslan av dúgvum um 55.000.

Talvan niðanfyri vísir eitt yvirlit yvir, hvussu nógv væntandi verður skotið.

	Skotfólk	Umfør	Patrónir/stk.	Stálhøgl/kg	Dúgvur/stk.	Dúgvur/kg
Gerandisdagar um veturin	4	8	365	9	212	22
Gerandisdagar um summarið	4	8	365	9	212	22
Í vikuskiftinum um veturin	4	8	365	9	212	22
Í vikuskiftinum um summarið	6	17	730	18	423	44
Kapping 5-8 ferðir um árið	10	44	1900	46	1100	116

4. Góðkenningartreytir

4.1. Almennar treytir

- 4.1.1. Henda umhvørvisgóðkenning, við møguligum broytingum og dagføringum, skal altíð vera til taks á virkinum, og skulu øll viðkomandi starvsfólk kenna innihaldið og krøvini í góðkenningini.
- 4.1.2. Allar sýnistøkur og kanningar v.m., sum verða kravdar í umhvørvisgóðkenningini, skulu gerast av óheftum stovni ella felag, sum hefur førleika og útgerð at gera arbeiðini. Byrsumúli kann tó taka sýni, um hetta verður gjørt samsvarandi viðurkendum mannagongdum.
- 4.1.3. Allar sýnistøkur, kanningar og metingar av úrslitum verða goldnar av Byrsumúla.
- 4.1.4. Um virkið verður broytt byggifrøðiliga ella rakstrarliga soleiðis at útlát av dálkandi evnum, larmi, lukti o.ø. frá virkinum økist, skal virkið senda Umhvørvisstovuni skrivliga fráboðan um hetta frammanundan. Umhvørvisstovan tekur støðu til, um neyðugt er við nýggjari góðkenning.
- 4.1.5. Um virkið skiftir eigara, broytir navn ella verður tikið av, skal Umhvørvisstovan hava skrivliga fráboðan um hetta.
- 4.1.6. Um virkseimið steðgar fyribils, skal tilfar og útgerð uttandura antin tryggjast soleiðis, at tað ikki er til ampa fyri umhvørvið ella beinast burtur.
- 4.1.7. Heldur virkseimið uppat, skal Umhvørvisstovan hava skrivliga fráboðan um hetta í minsta lagi trýggjar mánaðir frammanundan at virkseimið steðgar, við eini ætlan um, hvussu virkið verður riggað av. Umhvørvisstovan kann krevja kanningar av moldini o.ø. tilfari á staðnum og seta treytir til, hvussu hetta skal reinsast ella burturbeinast um dálking verður staðfest.

4.2. Innrætting og rakstur

- 4.2.1. Virkið skal verða rikið og staðsett, sum sagt er frá í umsóknini og øðrum móttiknum tilfari.
- 4.2.2. Øki, sum hoyra til virkseimi, skulu vera týðiliga avmerkt.
- 4.2.3. Skjótast skal ikki um náttina.
- 4.2.4. Ábyrgdarpersónur skal altíð vera til staðar meðan skotið verður.
- 4.2.5. Miðast skal eftir at brúka bestu tøku tøkna, ið hefur minst møgulig árin á umhvørvið.

- 4.2.6. Byrsumúli skal tryggja, at leirdúgvur og leirdúgvuleivdir, patrónhylki og høglskálir ikki fara av økinum.
- 4.2.7. Patrónhylki og heilar leirdúgvur skulu takast upp aftan á hvørja skjóting.
- 4.2.8. Leirdúgvuleivdir og høglskálir skulu ruddast upp javnan og í minsta lagi eina ferð um mánaðin og eftir hvørja kapping.
- 4.2.9. Um staðfest verður, at leirdúgvuleivdir, patrónhylki ella høglskálir fara av økinum, skal Byrsumúli steðga allari skjóting til bótandi atgerðir eru gjørdar.
- 4.2.10. Ikki er loyvt at skjóta við blýggjhøgglum. Tó kann í serligum førum verða biðið um undantaksloyvi til at nýta patrónir við blýggjhøgglum.
- 4.2.11. Økið skal vera avbyrgt við seyðahøgum stiki soleiðis at eingin seyður sleppur framat økinum.
- 4.2.12. Um skaðar koma á vøllgarðin, soleiðis at hesin ikki kann fora fyri dálking sum ætlað, skal eingin skjóting fara fram, til ábøtur eru gjørdar.

4.3. Goymslur

- 4.3.1. Patrónir skulu goymast forsvarliga, soleiðis at eingin óviðkomandi fær hendur á teimum.
- 4.3.2. Innsavnað burturkast skal goymast forsvarliga so hetta ikki fýkur ella elvir til ampar.

4.4. Óljóð

- 4.4.1. Byrsumúli skal miða eftir at brúka bestu tøku tøkni og bestu mannagongdir at avmarka og doyva óljóð frá virkseminum.
- 4.4.2. Ískoytið til óljóðtyngdina við næsta grannamark frá virkseminum, má ikki fara upp um niðanfyri standandi mörk:

Dagur	Klokkutíð	Tímar	Øki 1 dB(A)	Øki 2 dB(A)	Øki 3 dB(A)	Øki 4 dB(A)
Mánadag til fríggjadag	07-18	8	70	60	55	45
Leygardag	07-14	7	70	60	55	45
Leygardag	14-18	4	70	60	45	40
Sunnu- og halgidagar	07-18	8	70	60	45	40
Allar dagar	18-22	1	70	60	45	40

Óljóðtyngdin: Óljóðstöðið, mált sum orkujavnað, A-vigað ljóðtrýststöði í dB(A) við næsta grannamark
Tímar: Miðal óljóðtyngdin fyri teir mest larmandi samanhangandi tímarnar í einum samdøgurstíðarskeiði, má ikki fara upp um markvirðið, t.d. má miðalvirði fyri 8 samanhangandi dagtímar (kl. 07-18) ikki fara upp um 45 dB(A) fyri Øki 4.

Øki 1: Vinnuøki, har larmandi virksemi kann fara fram

Øki 2: Vinnuøki, har minni larmandi virksemi kann fara fram

Øki 3: Blandað bústaðar- og Miðstaðarøki

Øki 4: Bústaðarøki

- 4.4.3. Um ampar verða av óljóði, skulu neyðug tiltøk setast í verk til eitt støði, ið Umhvørvisstovan kann góðtaka.

4.5. Burturkast

- 4.5.1. Alt burturkast skal latast virki, sum hevur umhvørvisgóðkenning til at taka ímóti burturkasti og viðgera tað.
- 4.5.2. Alt burturkast frá virkseminum hjá Byrsumúla skal handfarast og skiljast í samsvari við galdandi reglum hjá móttakara.

- 4.5.3. Byrsumúli skal kannað um móttakaran hefur möguleika fyri at endurvinna burturkast. Hetta skal gerast við jøvnum millumbilum.
- 4.5.4. Burturkast skal altíð goymast í hósكاني fløtum ella bingjum, og ikki vera til ampa ella elva til dálking.

4.6. Rakstrarskrásetingar

- 4.6.1. Byrsumúli skal skráseta hesar upplýsingar:
- Nær skotið verður, dagur, byrjan og endi, tal av skotum og leirdúgvum,
 - Nær og hvar ruddað er, nøgd og slag?
 - Nøgd av burturkasti.
- 4.6.2. Umhvørvisstovan kann krevja aðrar skrásetingar enn tær, ið eru nevndar í 4.6.1.
- 4.6.3. Byrsumúli skal hava mannagongdir til at stýra virkseminum, dálkingaravmarkandi tiltøkum, viðlíkahaldi, skráseting o.a.
- 4.6.4. Umhvørvisstovan kann krevja avrit av ella serstaka gjøgnumgongd av ávísimum mannagongdum.
- 4.6.5. Byrsumúli ger hvørt ár eina umhvørvisfrágreiðing, sum í minsta lagi inniheldur
- uppgerð av rakstrarskrásetingunum,
- Umhvørvisfrágreiðingin skal sendast Umhvørvisstovuni í seinasta lagi 1. mars í avloysandi árinum.

5. Málsviðgerð

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á:

- at fyrirbyrgja og avmarka dálking av havi og ampar av óljóði o.ø.,
- at umhvørvisdálkandi evni ikki verða leidd út í umhvørvið,
- at umhvørvisliga besta tøk tøkkin (BAT³) í størst møguligan mun verður nýtt,
- at vandin fyri óhappum, sum kunnu hava dálking við sær, skal minkast mest møguligt.

Uppskot til umhvørvisgóðkenning varð hin 30. juni 2020 sent til Byrsumúla og Tórshavnar kommunu og til hoyringar. Byrsumúli hevði onga viðmerking. Tórshavnar kommuna hevði viðmerking viðv. PAH innihaldinum í leirdúgvunum, viðlíkahald av vøllgarðinum og mannagongdir fyri nýtslu av økinum.

Umhvørvisstovan hevur tilgáð treytirnar um mannagongdir og um viðlíkahald av vøllgarðinum.

Viðvíkjandi PAH í leirúgvum hevur Umhvørvisstovan hugt eftir, hvat Miljøstyrelsen í Danmark mælir til. Mælt verður til, at um skotið verður meiri enn 50.000 leirdúgur um árið, skal skjótifelagið, í umsóknini um góðkenning, greiða frá, hvussu økið har dúgvurnar detta niður verður skipa á ein hátt, soleiðis at tað ber til at rudda tær upp aftur. Eisini verður sagt, at leirdúgvur, ið innihalda PAH, í størstan mun skulu samlast upp og at hetta skal gerast í minsta lagi 2 ferðir um árið.

Umhvørvisstovan metir, at treyt 4.2.8, um, at ruddast skal í minsta lagi einaferð um mánaðin, er nøktandi til at minkað um vandan fyri dálking við PAH.

³ **Best Available Techniques.** Hugtakið *besta tøk tøkkin* er at skilja sum mest framkomnu framleiðsluhættir, tilgongdir og rakstrarmannagongdir, sum til einhvørja tíð eru mest munadyggar fyri at fyrirbyrgja og avmarka dálking frá ávísari vinnugrein ella ávísimum virkseminum. Hugtakið fevnir ikki bert um tøkniligar loysnir, men eisini um t.d. nútímans framleiðsluhættir, nýtslu av minni dálkandi rávörum, avmarking av burturkasti, endurnýtslu og endurvinning, umframt nýtslu av rávörum og orku. Ein treyt fyri at koma undir hugtakið er eisini, at tøkkin er roynd og tøk á markaðinum fyri rímiligan kostnað.

6. Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, sum broytt við løgtingslóg nr. 128 frá 22. desember 2008, kærast til landsstýrismannin við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýrismannin við neyðugum skjølum.

Kærufreistin er 4 vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Um kærufreistin er úti ein leygardag ella ein halgidag, verður kærufreistin longd til tann fyrstkomandi gerandisdagin.